

DECIZIE nr. 7 din 17 aprilie 2015

privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarelor chestiuni, de drept: în cazul în care se formulează o cerere de revizuire împotriva unei încheieri pronunțate de către judecătorul de cameră preliminară, conform art. 341 din Codul de procedură penală, care este organul judiciar competent să soluționeze o astfel de cerere, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată; ce hotărâre judecătorească urmează a fi pronunțată: o încheiere, asemenea procedurii inițiale, sau o sentință, astfel cum se pronunță în calea de atac a revizuirii; dacă hotărârea pronunțată într-o asemenea speță este susceptibilă de a fi supusă vreunei căi ordinare de atac.

EMITENT

• **ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE - COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 359 din 25 mai 2015**

Data intrării în vigoare 25-05-2015

Dosar nr. 523/1/2015

Mirela Sorina Popescu	- președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Geanina Cristina Arghir	- judecător la Secția penală - judecător-raportor
Lavinia Valeria Lefterache	- judecător la Secția penală
Francisca Maria Vasile	- judecător la Secția penală
Rodica Aida Popa	- judecător la Secția penală
Ilie Iulian Dragomir	- judecător la Secția penală
Ștefan Pistol	- judecător la Secția penală
Ana Maria Dascălu	- judecător la Secția penală
Luminița Livia Zglimbea	- judecător la Secția penală
Simona Dănăilă	- magistrat-asistent

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești - Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie prin Încheierea de ședință din data de 28 ianuarie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 555/42/2014/a1, prin care, în baza art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală raportat la art. 475 din același cod, se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarelor chestiuni, de drept: în cazul în care se formulează o cerere de revizuire împotriva unei încheieri pronunțate de către judecătorul de cameră preliminară, conform art. 341 din Codul de procedură penală, care este organul judiciar competent să soluționeze o astfel de cerere, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată; ce hotărâre judecătorească urmează a fi pronunțată: o încheiere, asemenea procedurii inițiale, sau o sentință, astfel cum se pronunță în calea de atac a revizuirii; dacă hotărârea pronunțată într-o asemenea speță este susceptibilă de a fi supusă vreunei căi ordinare de atac.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și art. 27[^]4 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința a fost prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Mirela Sorina Popescu.

Conform art. 27[^]6 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare, la ședința de judecată a participat doamna Simona Dănăilă, magistrat-asistent în cadrul Secției penale.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Justina Condoiu, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 523/1/2015, aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, precum și faptul că la dosar au fost depuse hotărâri relevante în materie, pronunțate de către Curțile de Apel Alba, Bacău, Iași, Craiova, Suceava, Constanța, Timișoara, Brașov, Târgu Mureș, Oradea, București și unele dintre instanțele din circumscriptiile acestora.

Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Pitești, Judecătoria Sfântu Gheorghe, Judecătoria Târgu Secuiesc, Judecătoria Întorsura Buzăului, Judecătoria Făgăraș, Judecătoria Rupea, Tribunalul Brașov, Tribunalul Arad, Tribunalul Caraș-Severin au comunicat că nu au avut jurisprudență în materie.

De asemenea, a precizat că, în conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală, raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată opinia scrisă a unor specialiști recunoscuți din cadrul facultăților de drept ale universităților București, Nicolae Titulescu, Cluj-Napoca, Craiova, Iași, Sibiu, Timișoara, precum și din cadrul Institutului de Cercetări Juridice "Acad. Andrei Rădulescu" din subordinea Academiei

Române, cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării, dând curs solicitării, Institutul de Cercetări Juridice "Acad. Andrei Rădulescu" din subordinea Academiei Române și Universitatea de Vest din Timișoara.

Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a înaintat un punct de vedere, opinând că sesizarea Curții de Apel Ploiești este inadmisibilă.

În continuare, a arătat că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor, care a fost comunicat revizuentului T. N. V., potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală, la data de 9 martie 2015, iar acesta nu a depus un punct de vedere cu privire la problema de drept supusă dezlegării.

La data de 17 martie 2015 - Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - a depus Adresa nr. 372/C/376/III-5/2015 prin care s-a adus la cunoștință că în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii cu privire la problema de drept ce formează obiectul întrebării preliminare, fiind depuse și concluzii scrise.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Mirela Sorina Popescu, constatând că nu sunt cereri de formulat sau excepții de invocat, a solicitat doamnei procuror Justina Condoiu să susțină punctul de vedere al Ministerului Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - cu privire la problema supusă dezbaterii.

Reprezentantul Ministerului Public, după expunerea argumentelor juridice, a solicitat respingerea sesizării formulate de Curtea de Apel Ploiești - Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie - ca inadmisibilă, deoarece nu este îndeplinită condiția ca de dezlegarea chestiunii de drept să depindă soluționarea cauzei pe fond, aceasta fiind una dintre condițiile de admisibilitate a sesizării, prevăzută de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală.

În subsidiar, cu privire la fondul cauzei, a opinat că revizuirea este o cale de atac de retractare, art. 458 din Codul de procedură penală statuând că soluționarea acesteia revine în competența instanței care a judecat cauza în primă instanță.

Cu privire la hotărârea ce urmează a se pronunța în această procedură, a afirmat că cele statuate în Decizia nr. XVII din 19 martie 2007, pronunțată în recurs în interesul legii, au aplicabilitate în continuare, în sensul că în plângerile cu privire la actele procurorului, întemeiate pe procedura prevăzută de art. 278¹ din Codul de procedură penală anterior, se pronunță o sentință.

A mai arătat că, în opinia sa, ar trebui pronunțată o sentință, deoarece la examinarea în principiu a cererii de revizuire nu se poate constata decât că o atare cerere de revizuire este inadmisibilă, conform art. 459 alin. (5) din Codul de procedură penală.

Referitor la calea de atac, lăsată de legiuitor la dispoziția părții nemulțumite de soluția pronunțată, a precizat că, raportat la dispozițiile art. 459 alin. (7) din Codul de procedură penală, hotărârea pronunțată ar trebui să fie supusă acelorași căi de atac ca și hotărârea de la fond. Or, în speța de față hotărârea este definitivă, astfel că și hotărârea din calea de atac este definitivă.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Mirela Sorina Popescu, a declarat dezbaterile închise, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE,

asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de ședință din data de 28 ianuarie 2015 a Curții de Apel Ploiești, Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, pronunțată în Dosarul nr. 555/42/2014/a1, având ca obiect cererea de revizuire formulată împotriva încheierii din data de 18 septembrie 2014, dată de judecătorul de cameră preliminară de la Curtea de Apel Ploiești, în Dosarul nr. 555/42/2014, în temeiul art. 476 alin. (1) raportat la art. 475 din Codul de procedură penală a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală - în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se dea o rezolvare de principiu următoarelor chestiuni de drept:

1. în cazul în care se formulează o cerere de revizuire împotriva unei încheieri pronunțate de către judecătorul de cameră preliminară, conform art. 341 din Codul de procedură penală, care este organul judiciar competent să soluționeze o astfel de cerere, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată;
2. ce hotărâre judecătorească urmează a fi pronunțată: o încheiere, asemenea procedurii inițiale, sau o sentință, astfel cum se pronunță în calea de atac a revizuirii;
3. dacă hotărârea pronunțată într-o asemenea speță este susceptibilă de a fi supusă vreunei căi ordinare de atac.

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin Cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel Ploiești sub nr. 555/42/2014/a1, numitul T. N. V. a solicitat revizuirea încheierii, dată în camera de consiliu, în data de 18 septembrie 2014, în Dosarul nr. 555/42/2014, de către judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel Ploiești.

Revizuentul și-a întemeiat cererea pe dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. a), f) și alin. (4) din Codul de procedură penală.

Examinând dispozițiile legale, care reglementează calea extraordinară de atac a revizuirii, cuprinse în art. 452-455 din Codul de procedură penală, prin coroborare cu dispozițiile art. 341 din Codul de procedură penală, ce reglementează soluționarea plângerii de către judecătorul de cameră preliminară, acesta a constatat că, în speță, trebuie lămurite următoarele aspecte de drept pentru o soluționare legală a cererii de revizuire:

1. în cazul în care se formulează o cerere de revizuire împotriva unei încheieri pronunțate de către judecătorul de cameră preliminară, conform art. 341 din Codul de procedură penală, care este organul judiciar competent să soluționeze o astfel de cerere, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată;
2. ce hotărâre judecătorească urmează a fi pronunțată: o încheiere, asemenea procedurii inițiale, sau o sentință, astfel cum se pronunță în calea de atac a revizuirii;
3. dacă hotărârea pronunțată într-o asemenea speță este susceptibilă de a fi supusă vreunei căi ordinare de atac;

III. Opinia instanței care a formulat sesizarea

Curtea de Apel Ploiești, care a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție cu chestiunile de drept supuse dezlegării, și-a exprimat punctul de vedere în sensul că, în conformitate cu art. 341 din Codul de procedură penală, plângerea formulată împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimiteră în judecată se soluționează de către judecătorul de cameră preliminară, prin raportare la dispozițiile art. 54 lit. d) din Codul de procedură penală.

S-a apreciat că, deși dispozițiile art. 458 din Codul de procedură penală prevăd că cererile de revizuire se soluționează de către instanța care a judecat cauza în primă instanță, raportat la obiectul cererii formulate de către revizuentul T. N. V., judecătorul de cameră preliminară este cel care soluționează această cerere, întrucât, în cazul în care cererea de revizuire având ca obiect o încheiere definitivă, pronunțată conform art. 341 alin. (5) din Codul de procedură penală, ar fi admisă în principiu, soluționarea în continuare pe fond a cauzei ar trebui să revină unui organ judiciar identic cu cel care a soluționat cauza inițială.

În ceea ce privește felul hotărârii ce urmează a fi pronunțată, Curtea de Apel Ploiești a reținut că, raportat la dispozițiile art. 459 alin. ultim, art. 462 și art. 463 din Codul de procedură penală, soluționarea cererii de revizuire, formulată împotriva unei încheieri definitive prin care judecătorul de cameră preliminară a soluționat o plângere împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimiteră în judecată, se face printr-o sentință.

Referitor la calea de atac ce poate fi exercitată împotriva unei hotărâri pronunțate în revizuire, având ca obiect o încheiere a judecătorului de cameră preliminară, Curtea de Apel Ploiești a considerat că, raportat la dispozițiile art. 459 alin. ultim și art. 463 din Codul de procedură penală, sentința este definitivă, dat fiind faptul că încheierea pronunțată de judecătorul de cameră preliminară prin care soluționează o plângere împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimiteră în judecată este ea însăși definitivă.

IV. Punctul de vedere al părții cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

În urma comunicării raportului întocmit în temeiul art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, petentul T.N.V. nu a formulat un punct de vedere scris privind chestiunea de drept supusă judecării conform dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

V. Opinia instanțelor judecătorești

Examinând punctele de vedere exprimate de curțile de apel și instanțele arondate, precum și jurisprudența atașată acestora, ce au fost transmise instanței supreme, referitoare la chestiunea de drept supusă dezlegării, a rezultat o practică neunitară.

Astfel, au comunicat puncte de vedere asupra problemei de drept în discuție Curtea de Apel Alba, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureș și Curtea de Apel Timișoara.

În ceea ce privește prima chestiune supusă dezlegării, respectiv: "În cazul în care se formulează o cerere de revizuire împotriva unei încheieri pronunțate de către judecătorul de cameră preliminară, conform art. 341 din Codul de procedură penală, care este organul judiciar competent să soluționeze o astfel de cerere, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată" s-au conturat două opinii:

- în opinia majoritară exprimată, s-a susținut că organul competent a soluționa cererea de revizuire este judecătorul de cameră preliminară, prin raportare la dispozițiile art. 54 lit. d) din Codul de procedură penală, coroborat cu dispozițiile art. 456 alin. (1) din Codul de procedură penală și art. 458 din Codul de procedură penală, din care reiese că cererea de revizuire se adresează instanței care a judecat cauza în primă instanță;
- în opinia minoritară s-a apreciat că organul competent este instanța de judecată, așa cum prevăd în mod expres dispozițiile art. 456 din Codul de procedură penală, întrucât dispozițiile art. 54 și ale art. 342 din Codul de procedură penală nu menționează că judecătorul de cameră preliminară are competența de a soluționa cererea de revizuire.

În ceea ce privește cea de-a doua chestiune de drept supusă dezlegării, respectiv: "Ce hotărâre judecătorească urmează a fi pronunțată: o încheiere, asemenea procedurii inițiale, sau o sentință, astfel cum se pronunță în calea de atac a revizuirii", s-au format tot două opinii:

- în opinia majoritară s-a considerat că se pronunță o sentință, conform prevederilor art. 459 alin. (7) și art. 463 din Codul de procedură penală;

- În opinia minoritară s-a apreciat că se pronunță o încheiere, asemenea procedurii inițiale, prevăzută de art. 341 alin. (5) din Codul de procedură penală.

Referitor la cea de a treia chestiune de drept supusă dezlegării, respectiv: "Dacă hotărârea pronunțată, într-o asemenea speță, este susceptibilă de a fi supusă vreunei căi ordinare de atac", s-au formulat următoarele opinii:

- Într-o opinie s-a apreciat că hotărârea pronunțată nu este susceptibilă de a fi supusă vreunei căi de atac, deoarece potrivit art. 463 din Codul de procedură penală și art. 459 alin. (7) din Codul de procedură penală hotărârea pronunțată în revizuire este supusă aceleiași căi de atac ca și hotărârea la care se referă revizuirea, iar hotărârea la care se referă revizuirea - încheierea pronunțată în procedura prevăzută de art. 341 din Codul de procedură penală - este definitivă, astfel că și hotărârea pronunțată în revizuire este definitivă;
- Într-o a doua opinie, s-a argumentat că, în caz de admitere a cererii de revizuire, hotărârea pronunțată poate fi atacată cu calea de atac cu care poate fi atacată încheierea la care se referă revizuirea [definitivă, în cazul încheierilor pronunțate potrivit art. 341 alin. (6) și art. 341 alin. (7) pct. 1 și pct. 2 lit. a), b) și d) din Codul de procedură penală] și cu contestație în cazul art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) și art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală.

VI. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală, raportat la art. 473 alin. (5) din același cod, a fost solicitată opinia scrisă a unor specialiști recunoscuți din cadrul facultăților de drept ale universităților din București, Cluj-Napoca, Craiova, Iași, Sibiu, Timișoara, precum și din cadrul Institutului de Cercetări Juridice "Acad. Andrei Rădulescu" din subordinea Academiei Române, cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării.

Institutul de Cercetări Juridice "Acad. Andrei Rădulescu" a comunicat că, potrivit art. 341 din Codul de procedură penală, plângerea formulată împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimite în judecată se soluționează de judecătorul de cameră preliminară, care pronunță în acest sens o încheiere definitivă.

S-a arătat că pentru a pronunța soluția de respingere sau de admitere a plângerii formulată împotriva soluției de netrimite în judecată, judecătorul de cameră preliminară are în vedere dispozițiile art. 54 din Codul de procedură penală, care reglementează competențele sale și care prevăd că acesta verifică legalitatea trimerii în judecată, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor procesuale, soluționează plângerile împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimite în judecată și soluționează alte situații expres prevăzute de lege.

S-a mai susținut că judecătorul de cameră preliminară se comportă ca o adevărată instanță care judecă procesul în primă instanță, deoarece, respingând sau admitând plângerea împotriva soluției de netrimite în judecată, analizează dosarul sub toate aspectele, verificând legalitatea administrării probelor pe care le apreciază ca fiind suficiente și care confirmă sau infirmă soluția de netrimite în judecată, în acest sens fiind și dispozițiile art. 341 alin. (7) lit. c) din Codul de procedură penală, potrivit cărora judecătorul de cameră preliminară, admitând plângerea, dispune începerea judecării cu privire la faptele și persoanele pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală când probele legal administrate sunt suficiente.

S-a concluzionat prin a se arăta că activitatea judecătorului de cameră preliminară, în contextul art. 341 din Codul de procedură penală, reprezintă o adevărată activitate de judecată, constând în analiza și aprecierea probelor, astfel încât încheierea pronunțată de acesta are caracterul unei hotărâri judecătorești definitive care poate fi atacată cu cerere de revizuire tot la judecătorul de cameră preliminară, potrivit art. 458 din Codul de procedură penală, care prevede în mod expres că este "Competentă să judece cererea de revizuire [...] instanța care a judecat cauza în primă instanță".

Chiar dacă dispozițiile art. 458 din Codul de procedură penală se referă la o instanță de judecată, raportat la obiectul cererii, care privește revizuirea unei încheieri definitive, pronunțată potrivit art. 341 din Codul de procedură penală, s-a apreciat că și cererea de revizuire urmează a fi soluționată tot de judecătorul de cameră preliminară, pentru că în acest fel se respectă dispozițiile art. 3 din Codul de procedură penală, referitoare la separarea funcțiilor judiciare, camera preliminară fiind distinctă de funcția de judecată propriu-zisă.

În ceea ce privește soluția care urmează a fi pronunțată, chiar dacă dispozițiile art. 459 alin. (7) din Codul de procedură penală coroborate cu cele ale art. 462 și art. 463 din Codul de procedură penală prevăd că cererea de revizuire se soluționează printr-o sentință, s-a apreciat că în această situație se va pronunța tot o încheiere motivată, care este definitivă, având în vedere art. 341 alin. (5) din Codul de procedură penală, prin care se dispune respingerea ca inadmisibilă a cererii.

Referitor la soluția dispusă prin încheiere s-a opinat că este definitivă, deoarece și încheierea judecătorului de cameră preliminară prin care s-a soluționat plângerea împotriva soluției de netrimite în judecată este definitivă.

În acest sens s-a susținut că, după rămânerea definitivă a unei hotărâri judecătorești penale, autoritatea de lucru judecat împiedică atacarea acestor hotărâri pe căi obișnuite. Întrucât în practică pot apărea hotărâri judecătorești definitive care pot fi nelegale, legiuitorul a introdus căile de atac extraordinare, printre care se regăsește și revizuirea, în cadrul căreia procesul penal este reluat, readucând cauza în una dintre fazele de judecată.

Pentru a lămuri situația creată, s-a apreciat că trebuie corelate dispozițiile art. 452 din Codul de procedură penală (care au preluat integral conținutul dispozițiilor art. 393 din vechiul Cod de procedură penală) cu dispozițiile art. 551 și art. 552 din Codul de procedură penală, care reglementează data rămânării definitive a hotărârii instanței.

Prin aceste dispoziții legale, se prevede că pot fi supuse revizuirii hotărârile judecătorești definitive, atât cu privire la dispozițiile prin care s-a dezlegat latura penală a cauzei, cât și referitor la dispozițiile prin care s-a soluționat latura civilă a cauzei.

Analizând și dispozițiile art. 453 din Codul de procedură penală, referitoare la cauzele de revizuire, a rezultat că hotărârea a cărei revizuire se cere trebuie să cuprindă cel puțin o dispoziție prin care se rezolvă fondul cauzei (soluție de condamnare, renunțare la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitare sau încetare a procesului penal), fiind excluse hotărârile penale definitive prin care s-au rezolvat doar incidente procedurale (declinări de competență, abțineri, recuzări).

S-a mai arătat că practica Înaltei Curți de Casație și Justiție, anterioară apariției noului Cod de procedură penală, a statuat că pot fi atacate cu revizuire numai hotărârile definitive prin care s-a soluționat fondul cauzei, prin condamnare, achitare sau încetare a procesului penal. În esență, revizuirea fiind o cale extraordinară de atac, poate privi exclusiv hotărârile determinate de art. 393 din vechiul Cod de procedură penală (actualul art. 452 din Codul de procedură penală) și numai pentru cazurile prevăzute în art. 394 din vechiul Cod de procedură penală (actualul art. 453 din Codul de procedură penală), singurele apte a provoca o reexaminare în fapt a unei cauze penale.

O altă interpretare în sensul extinderii acestei căi de atac la alte situații privitoare la eventuala nerespectare a unor condiții formale de desfășurare a judecății sau a unor raționamente jurisdicționale pretins eronate a fost exclusă, în raport cu dispozițiile procedurale menționate și cu principiul statuat prin art. 129 din Constituția României, republicată, potrivit căruia, părțile interesate, care își legitimează calitatea procesuală, pot exercita căile de atac numai în condițiile legii. Drept urmare, coroborarea dispozițiilor legale menționate impune concluzia inadmisibilității controlului judiciar, cu consecința respingerii cererii pentru acest motiv, în situația exprimării de către partea interesată a simplei nemulțumiri cu privire la hotărârea a cărei retractare se cere sau afirmării generice a nelegalității și netemeinicii acesteia (Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală, Decizia 1.943 din 27 martie 2006, prin care revizuirea unei hotărâri pronunțate în temeiul art. 278¹ din Codul de procedură penală anterior este inadmisibilă). Aceeași soluție a fost adoptată și prin [Decizia XVII din 19 martie 2007](#) a Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată într-un recurs în interesul legii.

S-a mai arătat că și Curtea Constituțională a României s-a pronunțat prin [Decizia nr. 1.174/2011](#) (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 806 din 15 noiembrie 2011), referindu-se la excepția de neconstituționalitate a art. 278¹ alin. 7 din Codul de procedură penală anterior, reținând că limitarea mijloacelor de probă care pot fi administrate la judecarea plângerii împotriva rezoluției sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată este justificată, având în vedere natura juridică a acestei plângeri, care nu vizează judecarea propriu-zisă a cauzei penale, ci constituie un mijloc de procedură prin care se realizează un examen al rezoluției sau ordonanței procurorului, atacate sub aspectul legalității acesteia.

Facultatea de drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara a considerat că cererea de revizuire formulată împotriva încheierii judecătorului de cameră preliminară trebuie respinsă ca inadmisibilă, apreciind totodată, în eventualitatea admisibilității unei astfel de cereri, că, deoarece revizuirea este o cale de retractare, competent să soluționeze o astfel de cerere este judecătorul de cameră preliminară care se pronunță prin încheiere definitivă.

VII. Punctul de vedere al Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție

Direcția de specialitate din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție și-a exprimat punctul de vedere în sensul că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunilor de drept referitoare la organul competent să soluționeze o cerere de revizuire formulată împotriva unei încheieri definitive pronunțate de către judecătorul de cameră preliminară în procedura reglementată în art. 341 din Codul de procedură penală, tipul hotărârii care se pronunță și admisibilitatea căii ordinare de atac împotriva unei astfel de hotărâri este inadmisibilă.

VIII. Opinia Ministerului Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Prin Adresa nr. 372/C/376/III-5/2015, Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - a comunicat că nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii cu privire la problemele de drept vizând organul judiciar competent să soluționeze o cerere de revizuire formulată împotriva unei încheieri pronunțate de către judecătorul de cameră preliminară, conform art. 341 din Codul de procedură penală, hotărârea judecătorească ce urmează a se pronunța în acest caz și dacă hotărârea pronunțată este susceptibilă de a fi supusă unei căi de atac.

În cuprinsul concluziilor scrise, Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - a apreciat că solicitarea Curții de Apel Ploiești - Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie - este inadmisibilă. În susținerea opiniei formulate, Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - a arătat că, pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile vizând

dezlegarea unor chestiuni de drept, trebuie îndeplinite cumulativ condițiile impuse de art. 475 din Codul de procedură penală, una din condiții fiind aceea ca de lămurirea acesteia să depindă soluționarea pe fond a cauzei respective și care nu este îndeplinită.

S-a apreciat că dispoziția procesual penală sus-menționată are ca sursă de inspirație prevederile art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și dă un plus de eficiență în norma de procedură penală reglementării constituționale existente în art. 126 alin. (3) din Constituția României, republicată, conform căruia: "Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale".

S-a mai susținut că instituția procesual penală reglementată prin art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală este vădit mai restrictivă decât cea cuprinsă în art. 471 și următoarele din același cod, conform căreia admisibilitatea recursului în interesul legii se verifică prin raportare la existența unei chestiuni de drept, substanțial sau procesual, soluționată diferit de instanțele judecătorești, dar și decât cea cuprinsă în [art. 29 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, care condiționează invocarea excepției de neconstituționalitate a unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare de legătura acesteia cu soluționarea cauzei, în orice fază a litigiului.

În susținerea acestui punct de vedere s-a afirmat că textul legal mai sus indicat a fost preluat, în privința reglementării condiției de relevanță, în art. 475 din Codul de procedură penală, pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, adăugându-i-se cerința ca de lămurirea acesteia să depindă soluționarea fondului cauzei. Deși noțiunea de relevanță nu a fost definită în jurisprudența Curții Constituționale, preferându-se o analiză a fiecărei sesizări în parte, fără stabilirea unor reguli general aplicabile, doctrina a identificat elemente care pot influența aprecierea relevanței unei excepții de neconstituționalitate.

S-a arătat că și în cazul invocării neconstituționalității unor norme procedurale aplicabile procedurii de soluționare a cauzei respective excepția este relevantă, cu condiția însă ca invocarea neconstituționalității să privească o normă procedurală aplicabilă acelei faze/etape a procesului ori o normă materială fără aplicarea căreia calea de atac nu ar putea fi soluționată, iar nu o normă aplicabilă unei faze/etape ulterioare a procesului, ipoteză în care excepția devine irelevantă.

S-a apreciat că problema a cărei dezlegare este supusă examenului Înaltei Curți de Casație și Justiție trebuie să vizeze, ca regulă, o problemă de drept material de care să depindă soluționarea pe fond a cauzei, putând doar ca excepție viza o problemă de drept procesual, adică doar în măsura în care soluția dată acesteia se repercutează semnificativ asupra rezolvării date fondului.

IX. Examenul jurisprudenței:

1. A fost înaintată practică în materie de către Curtea de Apel Alba, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureș și Curtea de Apel Timișoara și o parte din instanțele arondate, aceasta nefiind relevantă cu privire la chestiunile de drept pentru a căror soluționare a fost sesizată Înalta Curte.

2. Jurisprudența relevantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție:

La nivelul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție nu există practică relevantă în chestiunea de drept supusă analizei, fiind identificată Sentința nr. 1.029 din data de 28 noiembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 3.507/1 /2014, ce a avut ca obiect revizuirea petentei M.M. împotriva Încheierii penale nr. 844 din 24 septembrie 2014 a judecătorului de cameră preliminară, cauza fiind soluționată în cameră de consiliu, în complet de trei judecători, care a pronunțat o sentință definitivă.

3. Jurisprudență relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului:

Nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

X. Dispoziții legale incidente:

Art. 340 din Codul de procedură penală - Plângerea împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimitere în judecată

"(1) Persoana a cărei plângere împotriva soluției de clasare sau renunțare la urmărirea penală, dispusă prin ordonanță sau rechizitoriu, a fost respinsă conform art. 339 poate face plângere, în termen de 20 de zile de la comunicare, la judecătorul de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță.

(2) Dacă plângerea nu a fost rezolvată în termenul prevăzut la art. 338, dreptul de a face plângere poate fi exercitat oricând după împlinirea termenului de 20 de zile în care trebuia soluționată plângerea, dar nu mai târziu de 20 de zile de la data comunicării modului de rezolvare."

Art. 341 din Codul de procedură penală - Soluționarea plângerii de către judecătorul de cameră preliminară

"(1) După înregistrarea plângerii la instanța competentă, aceasta se trimite în aceeași zi judecătorului de cameră preliminară. Plângerea greșit îndreptată se trimite pe cale administrativă organului judiciar competent.

(2) Judecătorul de cameră preliminară stabilește termenul de soluționare, care este comunicat, împreună cu un exemplar al plângerii, procurorului și părților, care pot depune note scrise cu privire la admisibilitatea ori temeinicia

plângerii. Petentului i se va comunica termenul de soluționare. Persoana care a avut în cauză calitatea de inculpat poate formula cereri și ridica excepții și cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale.

(3) Procurorul, în termen de cel mult 3 zile de la primirea comunicării prevăzute la alin. (2), transmite judecătorului de cameră preliminară dosarul cauzei.

(4) În situația în care plângerea a fost depusă la procuror, acesta o va înainta, împreună cu dosarul cauzei, instanței competente.

(5) Judecătorul de cameră preliminară se pronunță asupra plângerii prin încheiere motivată, în camera de consiliu, fără participarea petentului, a procurorului și a intimaților.

(6) În cauzele în care nu s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale, judecătorul de cameră preliminară poate dispune una dintre următoarele soluții:

a) respinge plângerea, ca tardivă sau inadmisibilă ori, după caz, ca nefondată;

b) admite plângerea, desființează soluția atacată și trimite motivat cauza la procuror pentru a începe sau pentru a completa urmărirea penală ori, după caz, pentru a pune în mișcare acțiunea penală și a completa urmărirea penală;

c) admite plângerea și schimbă temeiul de drept al soluției de clasare atacate, dacă prin aceasta nu se creează o situație mai grea pentru persoana care a făcut plângerea.

(7) În cauzele în care s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale, judecătorul de cameră preliminară:

1. respinge plângerea ca tardivă sau inadmisibilă;

2. verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale, exclude probele nelegal administrate ori, după caz, sancționează potrivit art. 280-282 actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii și:

a) respinge plângerea ca nefondată;

b) admite plângerea, desființează soluția atacată și trimite motivat cauza la procuror pentru a completa urmărirea penală;

c) admite plângerea, desființează soluția atacată și dispune începerea judecății cu privire la faptele și persoanele pentru care, în cursul cercetării penale, a fost pusă în mișcare acțiunea penală, când probele legal administrate sunt suficiente, trimițând dosarul spre repartizare aleatorie;

d) admite plângerea și schimbă temeiul de drept al soluției de clasare atacate, dacă prin aceasta nu se creează o situație mai grea pentru persoana care a făcut plângerea.

(8) Încheierea prin care s-a pronunțat una dintre soluțiile prevăzute la alin. (6) și la alin. (7) pct. 1, pct. 2 lit. a), b) și d) este definitivă.

(9) În cazul prevăzut la alin. (7) pct. 2 lit. c), în termen de 3 zile de la comunicarea încheierii, procurorul și inculpatul pot face, motivat, contestație cu privire la modul de soluționare a excepțiilor privind legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale. Contestația nemotivată este inadmisibilă.

(10) Contestația se depune la judecătorul care a soluționat plângerea și se înaintează spre soluționare judecătorului de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară ori, când instanța sesizată cu plângere este Înalta Curte de Casație și Justiție, completului competent potrivit legii, care se pronunță prin încheiere motivată, fără participarea procurorului și a inculpatului, putând dispune una dintre următoarele soluții:

a) respinge contestația ca tardivă, inadmisibilă ori, după caz, ca nefondată și menține dispoziția de începere a judecății;

b) admite contestația, desființează încheierea și rejudecă plângerea potrivit alin. (7) pct. 2, dacă excepțiile cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale au fost greșit soluționate.

(11) Probele care au fost excluse nu pot fi avute în vedere la judecarea în fond a cauzei."

Art. 452 din Codul de procedură penală - Hotărârile supuse revizuirii

"(1) Hotărârile judecătorești definitive pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă.

(2) Când o hotărâre privește mai multe infracțiuni sau mai multe persoane, revizuirea se poate cere pentru oricare dintre fapte sau dintre făptuitori."

Art. 453 din Codul de procedură penală - Cazurile de revizuire

"(1) Revizuirea hotărârilor judecătorești definitive, cu privire la latura penală, poate fi cerută când:

a) s-au descoperit fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și care dovedesc netemeinicia hotărârii pronunțate în cauză;

b) hotărârea a cărei revizuire se cere s-a întemeiat pe declarația unui martor, opinia unui expert sau pe situațiile înveredate de un interpret, care a săvârșit infracțiunea de mărturie mincinoasă în cauza a cărei revizuire se cere, influențând astfel soluția pronunțată;

c) un înscris care a servit ca temei al hotărârii a cărei revizuire se cere a fost declarat fals în cursul judecății sau după pronunțarea hotărârii, împrejurare care a influențat soluția pronunțată în cauză;

d) un membru al completului de judecată, procurorul ori persoana care a efectuat acte de urmărire penală a comis o infracțiune în legătură cu cauza a cărei revizuire se cere, împrejurare care a influențat soluția pronunțată în cauză;

e) când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia;

f) hotărârea s-a întemeiat pe o prevedere legală ce a fost declarată neconstituțională după ce hotărârea a devenit definitivă, în situația în care consecințele încălcării dispoziției constituționale continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.

(2) Revizuirea hotărârilor judecătorești penale definitive, exclusiv cu privire la latura civilă, poate fi cerută numai în fața instanței civile, potrivit Codului de procedură civilă.

(3) Cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a) și f) pot fi invocate ca motive de revizuire numai în favoarea persoanei condamnate sau a celei față de care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei ori amânarea aplicării pedepsei.

(4) Cazul prevăzut la alin. (1) lit. a) constituie motiv de revizuire dacă pe baza faptelor sau împrejurărilor noi se poate dovedi netemeinicia hotărârii de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei, de amânare a aplicării pedepsei ori de încetare a procesului penal, iar cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b)-d) și f) constituie motive de revizuire dacă au dus la pronunțarea unei hotărâri nelegale sau netemeinice.

(5) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. e), toate hotărârile care nu se pot concilia sunt supuse revizuirii"

Art. 456 din Codul de procedură penală - Cererea de revizuire

"(1) Cererea de revizuire se adresează instanței care a judecat cauza în prima instanță.

(2) Cererea se formulează în scris și trebuie motivată, cu arătarea cazului de revizuire pe care se întemeiază și a mijloacelor de probă în dovedirea acestuia.

(3) La cerere se vor alătura copii de pe înscrisurile de care cel ce a formulat cererea de revizuire înțelege a se folosi în proces, certificate pentru conformitate cu originalul. Când înscrisurile sunt redactate într-o limbă străină, ele se vor alătura în traducere efectuată de un traducător autorizat.

(4) În cazul în care cererea nu îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (2) și (3), instanța pune în vedere celui ce a formulat cererea să o completeze, într-un termen stabilit de instanță, sub sancțiunea prevăzută la art. 459 alin. (5)."

Art. 458 din Codul de procedură penală - Instanța competentă

"Competentă să judece cererea de revizuire este instanța care a judecat cauza în prima instanță. Când temeiul cererii de revizuire constă în existența unor hotărâri ce nu se pot concilia, competența se determină potrivit dispozițiilor art. 44."

Art. 459 din Codul de procedură penală - Admiterea în principiu

"(1) La primirea cererii de revizuire, se fixează termen pentru examinarea admisibilității în principiu a cererii de revizuire, președintele dispunând atașarea dosarului cauzei.

(2) Admisibilitatea în principiu se examinează de către instanță, în camera de consiliu, fără citarea părților.

(3) Instanța examinează dacă:

a) cererea a fost formulată în termen și de o persoană dintre cele prevăzute la art. 455;

b) cererea a fost întocmită cu respectarea prevederilor art. 456 alin. (2) și (3);

c) au fost invocate temeiuri legale pentru redeschiderea procedurilor penale;

d) faptele și mijloacele de probă în baza cărora este formulată cererea nu au fost prezentate într-o cerere anterioară de revizuire care a fost judecată definitiv;

e) faptele și mijloacele de probă în baza cărora este formulată cererea conduc, în mod evident, la stabilirea existenței unor temeiuri legale ce permit revizuirea;

f) persoana care a formulat cererea s-a conformat cerințelor instanței dispuse potrivit art. 456 alin. (4).

(4) În cazul în care instanța constată că sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (3), dispune prin încheiere admiterea în principiu a cererii de revizuire.

(5) În cazul în care instanța constată neîndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (3), dispune prin sentință respingerea cererii de revizuire, ca inadmisibilă.

(6) Când cererea de revizuire a fost făcută pentru un condamnat decedat sau când condamnatul care a făcut cererea ori în favoarea căruia s-a făcut revizuirea a decedat după introducerea cererii, prin excepție de la dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. f), procedura de revizuire își va urma cursul, iar în cazul rejudecării cauzei, după admiterea în principiu, instanța va hotărî potrivit dispozițiilor art. 16, care se aplică în mod corespunzător.

(7) Încheierea prin care este admisă în principiu cererea de revizuire este definitivă. Sentința prin care este respinsă cererea de revizuire, după analiza admisibilității în principiu, este supusă aceleiași căi de atac ca și hotărârea la care se referă revizuirea."

Art. 463 din Codul de procedură penală - Calea de atac

"Sentința prin care instanța se pronunță asupra cererii de revizuire, după rejudecarea cauzei, este supusă aceleiași căi de atac ca și hotărârea la care se referă revizuirea."

XI. Raportul asupra chestiunilor de drept supuse dezlegării

Opinia judecătorului-raportor asupra chestiunilor de drept supuse dezlegării a fost în sensul că sesizarea formulată de către Curtea de Apel Ploiești - Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie - în Dosarul nr. 555/42/2014 /a1, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, respectiv de a se lămuri care este organul judiciar competent să soluționeze cererea de revizuire împotriva unei încheieri pronunțate de către judecătorul de cameră preliminară, conform art. 341 din Codul de procedură penală, judecătorul de cameră

preliminară sau instanța de judecată; felul hotărârii judecătorești ce urmează a fi pronunțată, încheiere sau sentință, și dacă o asemenea hotărâre este susceptibilă de a fi supusă vreunei căi ordinare de atac, este inadmisibilă, deoarece nu îndeplinește cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală. În subsidiar, în măsura în care s-ar aprecia ca fiind admisibilă sesizarea, a statuat în sensul că organul judiciar competent să soluționeze cererea de revizuire împotriva unei încheieri pronunțate de judecătorul de cameră preliminară, conform art. 341 din Codul de procedură penală, este judecătorul de cameră preliminară care pronunță o încheiere supusă aceluiași căi de atac ca și încheierea la care se referă revizuirea.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,

examinând sesizarea formulată în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorul raportor și chestiunile de drept ce se solicită a fi dezlegate, reține următoarele:

Pentru a realiza unificarea practicii judiciare, legiuitorul a instituit în competența Înaltei Curți de Casație și Justiție soluționarea sesizărilor din partea instanțelor de judecată, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Reglementând condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, legiuitorul a stabilit în art. 475 din Codul de procedură penală posibilitatea anumitor instanțe, inclusiv a curții de apel, investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, care constată, în cursul judecății, existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei și asupra căreia instanța supremă nu a statuat încă printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs, să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să se dea rezolvare de principiu respectivei probleme de drept.

Ca atare, din conținutul dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală rezultă că existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei constituie una dintre condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

Instituția procesual-penală reglementată prin art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală este vădit mai restrictivă decât cea cuprinsă în art. 471 și următoarele din Codul de procedură penală conform căruia admisibilitatea recursului în interesul legii se verifică prin raportare la existența unei chestiuni de drept, substanțial sau procesual, soluționată diferit de instanțele judecătorești, dar și decât cea cuprinsă în [art. 29 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, care condiționează invocarea excepției de neconstituționalitate a unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau ordonanță în vigoare de legătura acesteia cu soluționarea cauzei, în orice fază a litigiului.

Chestiunea a cărei dezlegare este supusă examenului Înaltei Curți de Casație și Justiție trebuie să vizeze, ca regulă, o problemă de drept material, de care să depindă soluționarea pe fond a cauzei, putând doar, ca excepție, viza o problemă de drept procesual, adică în măsura în care soluția dată acesteia se repercutează semnificativ asupra rezolvării fondului.

Prin modul de formulare a textului de lege s-a urmărit excluderea de la această procedură, ce vizează asigurarea unei practici unitare, a problemelor de drept de care nu depinde soluționarea pe fond a litigiilor penale, chestiuni ce rămân a fi supuse interpretării numai pe calea recursului în interesul legii, sub rezerva îndeplinirii și a celorlalte condiții de admisibilitate reglementate de Codul de procedură penală.

Admisibilitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată, atât în cazul în care vizează o normă de drept material, cât și atunci când privește o dispoziție de drept procesual, de împrejurarea că interpretarea dată de către instanța supremă să aibă consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei. Cu alte cuvinte, între problema de drept a cărei lămurire se cere și soluția dată asupra acțiunii penale și/sau civile de către instanța pe rolul căreia se află cauza în ultimul grad de jurisdicție trebuie să existe o relație de dependență, în sensul că decizia Înaltei Curți, pronunțată în procedura prevăzută de art. 476 și art. 477 din Codul de procedură penală, trebuie să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii din procesul principal, cerința pertinentei fiind expresia utilității pe care rezolvarea de principiu a chestiunii de drept invocate o are în cadrul soluționării pe fond a litigiului.

Prin sintagma "soluționarea pe fond a cauzei", folosită de legiuitor în cuprinsul art. 475 din Codul de procedură penală pentru a desemna legătura obiectivă dintre chestiunea de drept supusă interpretării și procesul penal în curs, se înțelege dezlegarea raportului juridic penal născut ca urmare a încălcării relațiilor sociale protegute prin norma de incriminare, inclusiv sub aspectul consecințelor de natură civilă.

Cu privire la expresia "fondul cauzei" și la admisibilitatea revizuirii împotriva hotărârilor pronunțate în procedura înlocuită în noua reglementare procesual-penală prin dispozițiile art. 341 din Codul de procedură penală, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor Codului de procedură penală anterior în materia revizuirii hotărârilor pronunțate în temeiul art. 278¹ alin. 8 lit. a) și b) din același cod - Secțiile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție - au reținut că "hotărârile judecătorești prin care nu se rezolvă fondul cauzei nu pot fi supuse revizuirii. Or, în raport cu soluțiile ce pot fi pronunțate în temeiul art. 278¹ alin. 8 lit. a) și b) din Codul de procedură penală anterior de către judecătorul care examinează plângerea împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiterie în judecată, nu se poate considera că într-o astfel de etapă procesuală s-ar rezolva fondul cauzei, deoarece niciuna

dintre aceste soluții nu implică stabilirea existenței faptei și a vinovăției în accepțiunea prevederilor art. 345 din Codul de procedură penală, respectiv prin condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal." ([Decizia nr. 17 din 19 martie 2007](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 542 din 17 iulie 2008, care își menține actualitatea.)

Or, stabilirea organului judiciar competent să soluționeze o cerere de revizuire, formulată împotriva unei încheieri definitive pronunțate de către judecătorul de cameră preliminară, în procedura reglementată de art. 341 din Codul de procedură penală, tipul hotărârii prin care se soluționează o astfel de cerere de revizuire și admisibilitatea căii ordinare de atac împotriva acestei hotărâri nu au natura unor chestiuni de drept determinate pentru rezolvarea acțiunii penale sau a acțiunii civile în procesul penal, neputând produce efecte asupra modului de soluționare pe fond a cauzei.

Obiectul judecății cauzei, în fața căreia prezentele probleme de drept s-au ivit, îl constituie cererea de revizuire, iar modul de soluționare a fondului acesteia nu depinde nici de lămurirea de către Înalta Curte a regulilor de competență în soluționarea cererii, nici de stabilirea felului hotărârii pronunțate și nici de determinarea caracterului definitiv sau nedefinitiv al acesteia.

Astfel, deși sunt îndeplinite condițiile impuse de art. 475 din Codul de procedură penală, privind existența unei cauze pendinte, aflată în curs de judecată, (Curtea de Apel Ploiești este investită cu cererea de revizuire formulată de T.N. V. împotriva încheierii date în cameră de consiliu în data de 18 septembrie 2014), respectiv chestiunea de drept cu care a fost sesizată instanța supremă nu a primit o rezolvare printr-o hotărâre prealabilă, se constată că nu este îndeplinită una dintre cerințele textului de lege menționat, și anume soluționarea pe fond a cauzei nu depinde de lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării.

De altfel, inadmisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile în Dosarul nr. 523/1/2015 se întemeiază și pe jurisprudența constantă reflectată în deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în cadrul mecanismului sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală: [Decizia nr. 11/2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 7 iulie 2014, prin care s-a respins ca inadmisibilă sesizarea privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept referitoare la interpretarea dispozițiilor art. 216 alin. (1) și (2) raportat la [art. 242 alin. \(10\) din Codul de procedură penală](#); [Decizia nr. 17/2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 691 din 22 septembrie 2014, prin care s-a respins ca inadmisibilă sesizarea privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept referitoare la interpretarea dispozițiilor [art. 215 alin. \(8\) din Codul de procedură penală](#); [Decizia nr. 22/2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 817 din 10 noiembrie 2014, prin care s-a respins ca inadmisibilă sesizarea privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept în materia contestației la executare; [Decizia nr. 24/2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 11 noiembrie 2014, prin care s-a respins ca inadmisibilă sesizarea privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept referitoare la interpretarea dispozițiilor art. 204 și art. 213 din Codul de procedură penală.

Constatând neîndeplinită una dintre condițiile de admisibilitate enumerate de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție nu va proceda la analiza pe fond a chestiunii de drept ce face obiectul prezentei cauze, urmând a respinge ca inadmisibilă sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești - Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie - privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

- "1. în cazul în care se formulează o cerere de revizuire împotriva unei încheieri pronunțate de către judecătorul de cameră preliminară, conform art. 341 din Codul de procedură penală, care este organul judiciar competent să soluționeze o astfel de cerere, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată;
2. ce hotărâre judecătorească urmează a fi pronunțată: o încheiere, asemenea procedurii inițiale sau o sentință, astfel cum se pronunță în calea de atac a revizuirii;
3. dacă hotărârea pronunțată, într-o asemenea speță, este susceptibilă de a fi supusă vreunei căi ordonare de atac."

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești - Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie în Dosarul nr. 555/42/2014/a1 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. în cazul în care se formulează o cerere de revizuire împotriva unei încheieri pronunțate de către judecătorul de cameră preliminară, conform art. 341 din Codul de procedură penală, care este organul judiciar competent să soluționeze o astfel de cerere, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată;
2. ce hotărâre judecătorească urmează a fi pronunțată: o încheiere, asemenea procedurii inițiale, sau o sentință, astfel cum se pronunță în calea de atac a revizuirii;

3. dacă hotărârea pronunțată, într-o asemenea speță, este susceptibilă de a fi supusă vreunei căi ordonare de atac. Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 17 aprilie 2015.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE

A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

judecător MIRELA SORINA POPESCU

Magistrat-asistent,

Simona Dănăilă
